

GUIA D'AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA BLOC COMÚ DE BASE DE TERÀPIES MANUALS

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estudis de la Salut

Barcelona, maig de 2007

DISTRIBUCIÓ

Unitats formatives
Habilitats i tècniques bàsiques
CIÈNCIES DE LA SALUT
Anatomia i fisiologia generals
Semiologia i patologia
Situacions d'assistència urgent
ÈTICA, DEONTOLOGIA I LEGISLACIÓ
HABILITATS DE COMUNICACIÓ
FONAMENTS DE TERÀPIES NATURALS

HABILITATS I TÈCNIQUES BÀSIQUES

OBJECTIUS:

- Adquirir els coneixements descriptius de les principals tècniques i mètodes de contacte de la teràpia i pràctica manual.
- Adquirir els coneixements lèxics propis de la practica manual.
- Adquirir els coneixements dels principals hàbits del context de treball.

CONTINGUTS:

1. Posicions:

- Posicions de l'usuari
- Posicions del tècnic o terapeuta manual

2. Preparació del professional. Exercicis bàsics per les mans.

3. Possibles zones amb què el pràctic pot executar les maniobres:

4. Moviments i suport del propi cos. L'ajuda i el suport amb el propi cos del terapeuta serà un factor important a tenir en compte, ja que permet:

5. Diferents zones anatòmiques a treballar.

6. Diferents nivells morfològics d'actuació:

Tot això implica que s'han de conèixer variades maniobres per aplicar a diferents profunditats, generant així estímuls, també diferents, sobre cada regió, teixit, estructura o meridià.

7. Tipus de contactes i tipus bàsics de maniobres.

8. Seqüències de maniobres i protocols.

9. Consideracions prèvies: Generals i de les mans

10. Treball amb les mans

COMPETÈNCIES:

- Saber identificar i diferenciar les principals tècniques bàsiques de contacte de la teràpia i pràctica manual.
- Saber identificar els detalls de preparació i pràctica dels que s'ha de tenir cura en la pràctica professional.

ANATOMIA I FISIOLOGIA DE BASE

OBJECTIUS:

- Proporcionar els coneixements de morfologia i estructura general del cos humà, que permetin comprendre l'aplicació del mètode de base. (Els mètodes que precisin l'ampliació de coneixements específics ho faran en unitat addicional)
- Proporcionar els coneixements d'anatomia per ajudar a interpretar les situacions d'exclusió.
- Proporcionar els coneixements del funcionament del cos humà per comprendre les situacions d'exclusió.
- Proporcionar els coneixements de les necessitats vitals de les principals funcions del cos humà.
- Proporcionar els coneixements suficients d'anatomia i fisiologia general del cos humà, que permetin dins de l'aplicació de cada disciplina saber quina zona anatòmica s'està treballant.

CONTINGUTS:

1. INTRODUCCIÓ

- 1.1. Definicions: biologia, anatomia, fisiologia
- 1.2. Sistemes de referència
- 1.3. Tipus constitucionals
- 1.4. La cèl·lula com unitat fonamental. Teixits del cos humà: nocions fonamentals

2. APARELL LOCOMOTOR

3. APARELL RESPIRATORI

4. SISTEMA CARDIOCIRCULATORI

5. SISTEMA NERVIOS

6. LA PELL

7. GENERALITATS DELS APARELLS I SISTEMES

COMPETÈNCIES:

- Saber identificar les diferents zones anatòmiques on es realitza el treball manual.
- Assolir els coneixements per identificar els principals trets morfològics superficials i palpadors.
- Saber identificar les diferents zones anatòmiques on es realitza el treball manual.
- Saber identificar les necessitats vitals de les principals funcions del cos humà.
- Assolir els coneixements per identificar els principals trets morfològics superficials i palpadors.

SEMIOLOGIA I PATOLOGIA

OBJECTIUS:

- Proporcionar els coneixements dels signes i símptomes en presència dels quals el professional no intervindrà.
- Proporcionar els coneixements dels signes i símptomes que condicionen de forma local o relativa la intervenció.
- Adquirir els coneixements generals dels processos i condicions per entendre les raons d'exclusió i com poden condicionar l'aplicació del mètode.
- Adquirir els coneixements lèxics bàsics semiòtics i dels principals processos.
- No es tracta d'adquirir coneixements de diagnòstic de patologies.

CONTINGUTS:

1 Signes d'exclusió absoluts, sempre que no estiguin informats:

- Febre.
- Brot agut de dolor amb component inflamatori, reumàtic o traumàtic.
- Cefalees, mal de cap amb extensió a la cara i regió cervical. Seran derivades per a la seva valoració sempre que siguin d'aparició brusca amb molta intensitat i empitjorament progressiu.
- Dolor toràcic amb irradiació braquial.
- Ferides obertes i hemorràgies.
- Traumatismes aguts. Pel risc d'incrementar l'hematoma que hi hagués o interferir en les fractures no consolidades.
- Hematomes o petèquies sense traumatismes clars. Pel risc de malaltia de coagulació.
- Intervencions quirúrgiques recents. Pel risc d'incrementar l'hematoma que hi hagués o interferir en les fractures.
- Malalties contagioses.
- Estats psicològics alterats aguts (p.ex. evitar brots psicòtics)
- En qualsevol de les situacions d'auxili vital, aquest és sempre preferent.

2. Signes d'exclusió relatius:

- Calor, rubor i dolor no informat seran sempre una exclusió local.
- Com a norma s'evitaran totes aquelles maniobres que empitjorin o no millorin l'estat de l'usuari.
- Processos destructius i de necrosi. Tumors.
- Prujia per possibles reaccions al·lèrgiques

3. Generalitats de les alteracions i processos del teixit epitelial:

4. Generalitats de les alteracions i processos del sistema musculoesquelètic

5. Generalitats de les alteracions i processos del sistema articular

6. Generalitats de les alteracions processos del sistema ossi

7. Generalitats de les alteracions i processos del sistema circulatori

8. Generalitats de les alteracions i processos del sistema nerviós

9. Generalitats de les alteracions i processos del aparell digestiu

10. Generalitats de les alteracions i processos hematopoètics.

11. Generalitats de les alteracions i processos al·lèrgics

12. Generalitats d'altres alteracions i processos d'interès

COMPETÈNCIES:

- Saber identificar els signes i símptomes en presència dels quals el professional no intervindrà.
- Saber identificar els signes i símptomes que condicionen de forma local o relativa la intervenció.
- Saber com aquestes situacions condicionen l'aplicació del mètode manual.

SITUACIONS D'ASSISTÈNCIA URGENT

OBJECTIUS:

- Proporcionar els coneixements necessaris per realitzar amb seguretat, correcció i confiança, les primeres accions d'ajuda a eventuais víctimes d'accidents i en situacions d'urgència.
- Conèixer i resoldre amb eficàcia les diferents situacions en que pot trobar-se una persona ferida i/o accidentada o en situació de risc vital.
- Conèixer com funciona el sistema d'emergències i com s'activa.

CONTINGUTS:

1. Coneixement del funcionament del Sistema d'Emergències mèdiques
2. Coneixements bàsics assistència sanitària immediata
3. Simptomatologia associada a patologies agudes de derivació urgent

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Ser capaç de respondre com a primer actuant en cas de necessitat d'assistència sanitària immediata.
- Ser capaç de liderar un grup de persones perquè donin suport en cas de necessitat d'assistència sanitària immediata.
- Ser capaç de fer una reanimació cardiopulmonar efectiva.
- Saber activar el sistema d'emergències mèdiques.
- Detectar situacions de derivació urgent i actuar per fer-la efectiva.
- Ser capaç d'atendre pacients pediàtrics en cas de necessitat d'assistència sanitària immediata.
- Saber detectar maltractaments i actuar en conseqüència
- Interpretar les indicacions, les contraindicacions, la posologia i les precaucions que cal tenir en compte respecte al contingut d'una farmaciola bàsica.
- Determinar la composició d'una farmaciola bàsica segons la instal·lació on ha d'anar situada o de les activitats que es realitzen.

ÈTICA, DEONTOLOGIA I LEGISLACIÓ

OBJECTIU

Adquirir els coneixements essencials de bioètica, deontologia i legislació, imprescindibles per al correcte exercici de les diferents modalitats de Teràpies Naturals.

CONTINGUT

- Introducció als valors i als principis ètics.
- Declaracions de drets humans.
- Ètiques autònomes i heterònomes; ètiques principalistes i conseqüencialistes.
- Ètica aplicada a l'àmbit de les ciències de la salut i a l'exercici de les Teràpies Naturals.
- Dilemes ètics actuals.
- Pluralisme i multiculturalitat: referents ètics del món d'avui.
- La deontologia de la pràctica de les Teràpies Naturals.
- Relacions entre ètica, deontologia i dret.
- Perspectiva integral de les diferents dimensions de la persona i de la seva ubicació en l'entorn. La salut com a resultat de la forma de viure i de relacionar-se.
- El rigor científic, la formació continuada (teòrica i pràctica), la recerca, la docència, la prevenció, promoció i protecció de la salut com a responsabilitats dels agents de salut.
- Límits de l'exercici de les teràpies naturals (segons perfil professional).
- Col·laboració i cooperació amb els diferents sectors i professionals de les ciències de la salut.
- Nocions jurídiques bàsiques per als professionals de Teràpies Naturals.
- Legislació vigent que regula les Teràpies Naturals.
- Jurisprudència rellevant per als professionals de Teràpies Naturals.
- Legislació vigent que regula l'autonomia del pacient i els seus drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica. Consentiment informat.
- Legislació vigent que regula la protecció de dades del pacient.
- Disposicions generals de la Llei del medicament.
- Medicaments, elements i productes naturals reconeguts per la Llei i les seves classes.
- Règim fiscal, aspectes sindicals i associatius dels professionals de les Teràpies Naturals.
- Altres regulacions legals rellevants de l'àmbit sanitari.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Adquirir uns coneixements bàsics de bioètica, imprescindibles per a una pràctica sanitària de qualitat i que garanteixi la seguretat dels usuaris de les Teràpies Naturals.
- Conèixer el codi deontològic aplicable a la pràctica de les Teràpies Naturals, segons el perfil professional que correspongui en cada disciplina i nivell d'exercici.
- Conèixer les regulacions legals generals que són d'aplicació en l'exercici de les professions de les ciències de la salut i les específiques de l'àmbit de la pràctica de les Teràpies Naturals.

HABILITATS COMUNICATIVES

OBJECTIUS

- Adquirir els coneixements necessaris per saber interpretar tots els elements que intervenen en la comunicació amb el pacient per tal d'obtenir tota la informació necessària amb la finalitat d'incrementar les possibilitats d'èxit del procés terapèutic.
- Conèixer com establir una relació terapèutica amb la persona atesa, deixant que expressi el que sent, les seves emocions i el seu malestar, dins d'un ambient còmode i relaxat.
- Aprendre a escoltar amb empatia i respecte, acompanyant a la persona en la reflexió

CONTINGUTS

1. Naturalesa de la comunicació humana.
2. Definició de comunicació.
3. Factors que influencien la comunicació
4. Nivells de comunicació.
5. Models de comunicació humana
6. Habilitats comunicatives:
 - La rebuda i el comiat.
 - El comportament.
 - La comunicació verbal.
 - La comunicació no verbal.
7. Assertivitat.
8. Empatia.
9. Escolta activa.
10. Negociació terapèutica

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

1. Ser capaç de mantenir un comportament professional.
2. Ser capaç de tenir empatia, assertivitat i respecte.
3. Ser capaç d'escoltar atentament, escolta activa.
4. Ser capaç de fer reflexió del contingut de les manifestacions de la persona.
5. Acceptar les emocions expressades.
6. Ser capaç d'identificar el significat del llenguatge no verbal.
7. Ser capaç de comunicar-se.
8. Ser capaç de posar límits.

FONAMENTS DE TERÀPIES NATURALS

OBJECTIUS:

El coneixement de les següents teràpies no capaciten per la seva aplicació. El principal objectiu és adquirir els coneixements necessaris per assabentar-se del seu interès com a teràpies úniques o en combinació amb d'altres, pel tractament de diversos trastorns de salut.

- Conèixer els principis amb els que es basen, les tècniques i recursos que utilitzen per atendre a les persones amb problemes de salut.
- Familiaritzar-se amb la terminologia d'aquestes teràpies.

CONTINGUTS:

Coneixements bàsics en :

Teràpies i tècniques manuals
Criteri naturista
Criteri Homeopàtic
Medicina tradicional xinesa

(En cada cas s'exclourà el bloc de l'especialitat troncal cursada).

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els continguts i indicacions d'altres teràpies naturals.
- Ser capaç d'identificar si és indicada la derivació d'una persona cap al professional que practiqui aquestes teràpies.